Raadsvergadering: 20 juni 2023
Besluit: unaniem aangenomen

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: 0000538275
Onderwerp: Harmonisatie Marktverordening Dijk en Waard 2023
Datum raadsvergadering: 20 juni 2023
Agendapunt: 6d

Portefeuillehouder: A.M. Groot
Programma begroting: Programma 3 Economie

Publiekssamenvatting

De gemeenteraad van Dijk en Waard besluit om de Marktverordening Dijk en Waard 2023 vast te stellen. Door het college van Dijk en Waard is de keus gemaakt dat de weekmarkt in Broek op Langedijk een door derden georganiseerde markt (markt op afstand) blijft. De regels in de Marktverordening en het inrichtingsplan gelden voor de weekmarkt en de jaarmarkt in Heerhugowaard. Deze markten organiseert de gemeente zelf.

De regels zijn bedoeld om gemeentelijke belangen te beschermen rond de warenmarkten. Ook moeten ze zorgen voor markten die aantrekkelijk blijven voor zowel consumenten als marktkooplieden en dat er een divers aanbod is van goede kwaliteit.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De “Marktverordening Dijk en Waard 2023” vast te stellen.

Inleiding

Harmonisatie:
De gemeenten Langedijk en Heerhugowaard zijn per 1-1-2022 samen opgegaan in de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Naast een nieuwe naam betekent dit ook dat het beleid en regels (bijvoorbeeld verordeningen) van de twee voormalige gemeenten voor 1-1-2024 moet worden geharmoniseerd. Bij de harmonisatie wordt gekeken naar verschillen tussen het beleid van beide voormalige gemeenten en welke keuzes kunnen worden gemaakt voor Dijk en Waards beleid.

Voor de weekmarkten gaat het hoofdzakelijk om de wijze waarop de weekmarkten worden georganiseerd. In Heerhugowaard is dat door de gemeente, op basis van een marktverordening en inrichtingsplan. In Broek op Langedijk is dat via een verzelfstandigde markt (Stichting Broeker markt) met een gebruiksovereenkomst.

Het college van Dijk en Waard heeft recent besloten om de huidige wijze van organiseren van weekmarkten en jaarmarkt voort te zetten. De markten in Heerhugowaard worden georganiseerd door de gemeente op basis van de Marktverordening en inrichtingsplan. De weekmarkt in Broek op Langedijk blijft verzelfstandigd via de Stichting Broeker markt.

Marktverordening:
De harmonisatie biedt de gelegenheid om de marktverordening te actualiseren en aan te laten sluiten op de in 2022 beschikbaar gestelde model marktverordening van de VNG. De modelverordening is aangepast aan de hand van ervaringen met de inwerkingtreding van de Europese Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) en de implementatie daarvan in de Nederlandse Dienstenwet. Vaste-standplaatsvergunning vallen onder “schaarse vergunningen” en gelden niet meer voor onbepaalde tijd. Ze moeten een “passende beperkte duur” hebben. De gedachte daarachter is dat eventuele nieuwkomers de gelegenheid horen te krijgen om toe te treden tot de markt. Een verdere toelichting op de modelverordening is te vinden in de VNG ledenbrief over

“VNG Model Marktverordening (nieuw); aanpassingen aan Europese Dienstenrichtlijn en Dienstenwet” (bijlage 4) en ook is in de Marktverordening Dijk en Waard 2023 een uitgebreide toelichting opgenomen.

Bevoegdheid:
De bevoegdheid tot het instellen, veranderen of afschaffen van een markt is aan burgemeester en wethouders toegekend (artikel 160, eerste lid, onder h, van de Gemeentewet). Daarnaast is de gemeenteraad op grond van artikel 147 en 149 van de Gemeentewet bevoegd om een marktverordening vast te stellen.

De Marktverordening beoogt gemeentelijke belangen te beschermen rond de warenmarkten. Het is een verordening die op hoofdlijnen de regulering voor de gemeentelijke markten bevat. Uitwerking van de regels is aan het college in een inrichtingsplan en een reglement voor de marktcommissie.

Beoogd effect

Kaders creëren voor de gemeente om markten zodanig te (her)organiseren dat de gemeentelijke belangen beschermd worden. Tegelijkertijd te zorgen voor markten die aantrekkelijk blijven voor zowel consumenten als marktkooplieden en – voor zover gemeenten daar invloed op kunnen uitoefenen – dat er een divers aanbod is van goede kwaliteit.

Kader

- Artikel 147 en 149 van de Gemeentewet
- Model Marktverordening VNG 2022
- Wet Arhi
- Marktverordening Heerhugowaard 2014

Motivering per besluitpunt

1. *De “Marktverordening Dijk en Waard 2023” vast te stellen.*
   a. Het vaststellen van de verordening een bevoegdheid is van de gemeenteraad.
   b. De verordening aansluit bij de model marktverordening 2022 van de VNG en daarmee juridisch actueel en in lijn is met hogere regelgeving (o.a. Dienstenrichtlijn).
   c. Inhoudelijke veranderingen (kaders) ten opzichte van de Marktverordening Heerhugowaard 2014 beperkt zijn.
      - Vaste standplaatsvergunningen hebben een termijn van 15 jaar (i.p.v. onbeperkt), dit i.v.m. Europese Dienstenrichtlijn en schaarse vergunningen. Gemeente hebben de vrijheid om een passende termijn te kiezen. Onderzoek van de VNG geeft een termijn tussen de 9-12 jaar. Uit een rapport van de Centrale vereniging Ambulante handel komt een termijn van 15 jaar. In de verordening is 15 jaar opgenomen aangezien deze termijn meer rechtdoet aan het flexibel en duurzaam ondernemen, waarbij ruimte is om investeringen terug te verdienen. Daarbij speelt ook mee dat de weekmarkt in Heerhugowaard geen wachtlijst of gebrek aan standplaatsen kent.
      - Anciënniteitlijst is vervallen. Langstzittende hebben geen voorrangspositie meer of eerste keus. In de afgelopen jaren heeft zich geen situatie voorgedaan, waar gebruik van de lijst is gemaakt. Het laten voortbestaan van dit systeem, met lijst, dient nauwelijks doel en is Europeesrechtelijk mogelijk problematisch.
      - Keuze voor uitgebreider selectiestelsel bij toewijzen van vaste standplaatsvergunningen en/of verandering van standplaats op de weekmarkt.
      - Vaste standplaatsvergunning is niet meer vrij overdraagbaar aan derden. Overschrijven (voor de resterende looptijd) is gekoppeld aan voorwaarden. Kan niet aan deze voorwaarden worden voldaan, dan komt de vergunning (en plek op de warenmarkt) vrij voor nieuwe toetreders (selectiestelsel).
   d. De Verordening besproken is met de marktcommissie en na een positief advies vervolgens ter inzage gegeven aan de marktkooplieden. Hierop zijn geen bedenkingen of aanpassingen ontvangen.

Kanttekeningen en risico's
Zonder vaststelling door het college van Dijk en Waard (inrichtingsplan en reglement marktcommissie) en de gemeenteraad van Dijk en Waard (verordening) voor 1-1-2024, heeft de gemeente geen kader voor de week- en jaarmarkt in Heerhugowaard.

Alternatieven
Er zijn geen alternatieve afgewogen, wat betreft de Marktverordening.
Op basis van het besluit van het college om de huidige wijze van organiseren van markten door de gemeente voort te zetten is een Marktverordening noodzakelijk.

Samenwerking en participatie
De Marktverordening, inrichtingsplan en reglement marktcommissie zijn besproken met de marktcommissie. De commissie is akkoord en met name positief over de insteek van de gemeente om te kiezen voor een termijn van 15 jaar voor de vaste standplaatsvergunningen en zo marktkooplieden meer vrijheid te geven in het uitoefenen van hun bedrijfsvoering. Dit geldt ook voor de keus om te blijven bij een selectiestelsel in plaats van loting bij het toekennen van vaste standplaatsvergunningen. Het vervallen van de anciënniteitslijst wordt niet als bezwaarlijk gezien en is een logisch gevolg van de (Europese) regelgeving.

Heeft het voorstel financiële gevolgen?
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen, omdat het niets regelt over de hoogte van de marktgelden. De hoogte van de marktgelden wordt jaarlijks vastgesteld via de Verordening Marktgelden. Verder is het voorstel gebaseerd op voorzetting van de situatie, zoals deze ook binnen de twee voormalige gemeenten gold. De aanpassingen binnen de verordening leiden niet tot een afname van het aantal marktkooplieden of een stijging van kosten voor de gemeente.

Communicatie
Samen met de, door het college vast te stellen inrichtingsplan, vormt de Marktverordening het beleidsmatige en juridisch kader. Het "Inrichtingsplan warenmarkten (week- en jaarmarkt) Dijk en Waard 2023" en het "Reglement Marktcommissie Dijk en Waard 2023" worden na vaststelling van de "Marktverordening Dijk en Waard 2023" gelijktijdig met de verordening gepubliceerd. Over de documenten vindt verder geen actieve communicatie plaats.

Uitvoering
Na vaststelling van de Marktverordening, inrichtingsplan warenmarkten en reglement marktcommissie worden onderstaande zaken door de gemeente verder geregeld. Indien van toepassing gaat dit via een collegevoorstel (daar waar geen mandaat is).
- Intrekken van huidige vaste standplaatsvergunningen (voor onbepaalde tijd) voor de maandagmarkt, gelijktijdig met het verstrekken van nieuwe vergunningen met een duur van 15 jaar.
- Gebruiksovereenkomst met de stichting Broeker markt actualiseren en doorvoeren van uitgangspunt "schaarse vergunningen".
- Bekrachtigen van de aanstelling van de huidige leden van de marktcommissie, op basis van het nieuwe reglement.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit
1. Marktverordening Dijk en Waard 2023

Bijlagen ter informatie
2. Inrichtingsplan warenmarkten (week- en jaarmarkt) Dijk en Waard 2023
3. Reglement marktcommissie Dijk en Waard 2023
4. VNG Ledenbrief - VNG Model Marktverordening (nieuw); aanpassingen aan Europese Dienstenrichtlijn en Dienstenwet.

RAADSBESLUIT

Onderwerp: Harmonisatie Marktverordening Dijk en Waard 2023
Zaaknummer: 0000538275

Datum raadsvergadering: 20 juni 2023
Agendapunt: 6d

De raad van de gemeente Dijk en Waard;

gelet op:

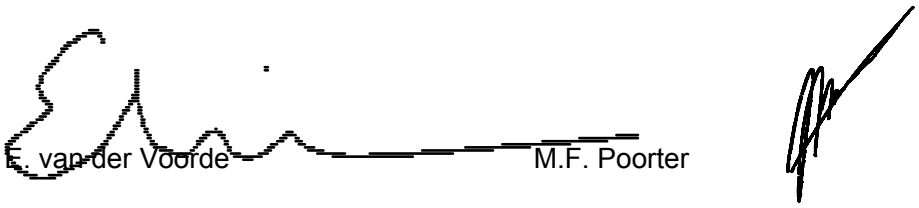
- artikel 147 en 149 van de Gemeentewet

besluit:

1. De “Marktverordening Dijk en Waard 2023” vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2023

De griffier (a.i.), De voorzitter,

E. van der Voorde M.F. Poorter